

Příběhy našich sousedů

Základníškola Jindřicha Matiegky Mělník

Tým :

Jáchym Novák

Lucie Holotová

Veronika Veselá

Nicole Foltánová

Aneta Fajfrová

Radek Krejný

I já jsem byla malá holka

Jak se asi žilo malým holkám v době 1. republiky a za Protektorátu Čechy a Morava? O tom nám vyprávěla paní Antonie Robová. Příjemná a sympatická paní, se kterou jsme si hned padli do oka. Dovolte nám, abychom ji nyní představili.

Antonie Robová se narodila 26. července 1932 v Kralupech nad Vltavou. Pochází z chudé dělnické rodiny. Do školy chodila v Mikovicích a v Kralupech, pak navštěvovala rodinnou školu v Praze Celý svůj život pracovala s dětmi. Působila také jako průvodkyně i v kultuře. Nyní žije na Mělníku. Je stále aktivní, pracuje v mělnickém Regionálním muzeu.

Zeptali jsme se paní Robové na její rodinu, sourozence, na to, jak se jim žilo před tím, než vypukla 2. světová válka. Poslechněte si kousek vyprávění

Já kvůli tomu, že jsem se starala o sourozence, mám nemocnou páteř. Bráška se narodil v roce 1942 a maminka potom porodu byla těžce nemocná, hrozně, mně bylo tehdy deset roků a říkám, že mi tím skončilo dětství, protože já jsem se musela tehdy o všechno starat, tedy prát jsem nemusela, to dělala babička, vařila jsem, o brášku jsem se starala, do školy jsem pochopitelně chodila. Úkoly jsem musela dělat od té doby, co se bráška narodil, mně skončilo dětství, vše jsem měla na starosti.

Škola – to bylo další téma, které nás zajímalo. Jací byli tehdy učitelé, co spolužáci. Jak moc ovlivnila válka její školní léta?

Hodně, hodně. Podívejte, tak třeba vezměme učebnice, třeba v učebnici jsme měli fotografii tatíčka Masaryka, co jsme museli udělat? Vzít lepidlo a stránky slepit dohromady. To, co nebylo vhodné pro tu danou dobu. To se muselo v těch člancích, v těch učebnicích, v těch slabikářích slepit.

Při prvním setkání nám vyprávěla, jak se co by dítě setkala s partyzány na Kralupsku.

To jsem vám říkala, že já jsem nevěděla, že spolupracuju s nějakým odbojem nebo, že nosím jídlo partyzánům, ani náhodou. O tom se samozřejmě nemluvalo. Nosila jsem jim jídlo v nůši, to je pravda, ale vůbec jsem nevěděla komu. Je pravda, že jsem se po válce s nimi setkala. To vám bylo tak hezké setkání. Ta paní se jmenovala Emilka Macáková, ta sháněla jídlo pro ně, šaty a takové ty věci. A teď já vám vidím tu Emilku s nějakým pánem a ten pán má kolem krku věnec buřtů. Emilka na mě ukazuje a říká: „Hele, Vasili, tak to je ta holčina, co vám nosila to jídlo.“ Znáte to, nastalo objímání veliké, co se mi velikánsky líbilo. A on mi ten věnec buřtů daroval.

Válka se blížila ke konci. Paní Robová jako třináctiletá dívka zažila bombardování Kralup od 22. března 1945 a také transporty smrti. Jak na tyto dny vzpomíná?

Jezdily takzvané „transporty smrti“, to byly dobytčáky, to znamená, uzavřené vozy, které měly taková malinkatá okénka zamřížovaná. V tom vezli ty lidi. Věřte mi nebo ne, já když si na to vzpomenu ... Oni prostrkovali těmi mřížkami ty hubeňoučké ručičky, natahovaly je k nám, jestli jim někdo něco podá. To víte, tam chodili kolem dokola Němci. Na nádraží bylo tolik lidí. Měli kůrky po kapsách. Měli kus brambor nebo já nevím co, ale nemohli jim to dát, oni by je ti Němci postříleli, tak co? Tak využili zase nás děti. My se protáhneme všude a jsme drzí a neuvědomujeme si nebezpečí, v tom to bylo, my jsme si to neuvědomovali, že se nám může něco stát, takže jsme tam podlezi takhle spodem druhou stranou od Hrombavy jako zadem k těm vagonům. Teď my jsme tam ale nedosáhli, oni nedosáhli dolů, bylo to vysoko, tak jsme si lezli vzájemně na ramena, nebo jsme jim to jídlo házeli. Je pravda, že jsem třeba zažila, že tam šel takový mladý voják německý, oni chodili s puškami připravenými ke střelbě, jestli ten chlapec, on to byl kluk ten voják, jestli se zželel nás dětí, nebo jestli se mu zželeli ti chudáci v těch vagónech, to teda opravdu nevím, a nezastřelil nás, prostě dělal, že nás nevidí. Ale to, co jsme dělali, byla kapka, co bylo zapotřebí pro ty lidi udělat. Nejenom ty vlaky smrti, ale ty pochody smrti...Ty jsem teda taky zažila na vlastní oči, kdy přes Kralupy šly obrovské průvody, jak prvomájové, těch vězňů, oni byli tak zubožení všichni. To byli pořád ještě v těch pruhovaných mundůrech z toho koncentráku. A když někdo už nemohl a padl únavou, druhý mu chtěl pomoci, třeba, aby se zvedl... Vždyť už byl pomalinku konec války. Ale bez milosti ho zastřeli.

Zajímalo nás, jak válka ovlivnila život naší pamětnice.

Co mě to naučilo? Skromnosti. Na celý můj život. Děvenko, kdyby vy jste viděla třeba, jak vypadal náš jídelníček. To jsem vám říkala, že teda jsem se potom musela starat o domácnost, vidíte? Já byla šťastná, nevím, odkud to tenkrát babička přinesla. Růžičkovou kapustu. Já nevím, zda to znáte, takový

hrozen, na tom jsou takové ty růžičky kapusty. Denně jsem vařila kapustovou polévku. Nemohla se mi přejít, ani náhodou, prostě ne.

Ze setkání s paní Robovou si kromě pěkného vyprávění v příjemném prostředí odnášíme její životní krédo.

Opravdu, mějte radost z maličkostí a radujte se z toho, co máte. Já jsem jednou napsala jedné mé přítelkyni k narozeninám, že bych ji chtěla přát něco mimořádného, ale že mě jako nic nenapadá. A napsala jsem jí: „Buď šťastná, že vidíš ráno slunce z červánků vstávat a večer, jak za obzor zapadá. Čili, budme šťastní a vděční za každý den.“

Z naší práce

První setkání s paní Antoníní Robovou

Mělnický archiv a setkání s panem Daliborem Státníkem

Jediná fotografie paní Antonie Robové, kterou jsme získali v mělnickém archivu Studium materiálu

Motivační setkání s panem Michalem Šimkem z Post Bellum

Z druhého setkání s paní Antoníí Robovou

V Českém rozhlase v Praze

Čekáme na natáčení

Z exkurze do Prahy Václavské náměstí

Připomínka Jana Palacha

Výstava k 700. výročí narození Karla IV.

Tým na Václavském náměstí

Poděkování

paní Antonii Robové za čas, který nám věnovala, a za příjemné povídání

paní učitelce Marcele Antonínové za vedení a rady během celého projektu

všem, kteří nám v práci pomáhali, jmenovitě

panu Daliboru Státníkovi z mělnického archivu

panu Michalu Šimkovi z Post Bellum

panu Daliboru Zitovi z Českého rozhlasu

